

La indústria del vidre

El segle XVII va suposar l'època d'esplendor de la indústria del vidre valencià. Segons dades de TOMAS RICORD, a les darreries d'aquest segle hi havia a tot el llarg del país sis obradors de vidre, on treballaven uns cinquanta operaris, amb una producció de dues mil cent peces. Dits obradors es localitzaven a les ciutats d'Alacant i València, a Salines, L'Olleria i Alzira, i la seua producció s'exportava fonamentalment a Castella i Aragó.

La fabricació del vidre a les localitats d'Alacant, Salines i Bussot data de molt antic i està estretament lligada a la producció de la barrella, nom que rep la cendra de certes plantes que contenen molt de bicarbonat sòdic, matèria primera indispensable per a l'obtenció del vidre.

A l'Olleria, i fins a la primera guerra mundial, la indústria del vidre va mantindre un to eminentment tradicional, tant pel que fa als seus procediments com al caire dels productes. Dels tossals pròxims a la població s'extreien els diversos tipus d'arena necessaris per a fer les barreges, mentre que la barrella era portada de la zona d'Alacant. La llenya, combustible indispensable per a la fusió dels materials, era també subministrada per les poblacions veïnes, i pels camins polsegosos d'Aielo de Malferit hi anaven diàriament infinites rècules d'ases carregades de pinassa, bruc, romer i altres arbusts que eren després descarregats davant la fàbrica de vidre. La varietat d'objectes que s'hi produïen era molt reduïda: bàsicament es limitava a porrons, marraixes i altres productes de menor importància que els traginers recollidors de pell carregaven per tal de baratar-los les pells.

A les primeries del XX, amb l'arribada d'experts operaris catalans durant la dictadura de Primo de Rivera, la indústria del vidre de l'Olleria evolucionarà cap a manufactures més fines; el nombre de fàbriques augmentarà sensiblement i començaran a utilitzar-se les tècniques més modernes.

Són prou nombrosos documents que testimonien l'existència d'una important indústria vidriera a la ciutat de València. Tan mateix, al segle XVIII, data en què els gremis arribaren al seu moment d'òptima expansió, els vidriers no constituïen cap gremi, sens dubte per ser poc nombrosos.

Això no era obstacle per a que l'ofici es manifestara en les solemnitats i festes públiques; en aquest sentit, per exemple, tenim notícies de que en 1755, amb ocasió del tercer centenari de la canonització de Sant Vicent Ferrer, i també en 1767, al portar la Verge dels Desemparats a la seua actual capella, tingueren lloc sengles processons a les quals assistiren amb brillants representacions els diferents gremis i altres oficis no gremiats, com era el cas dels vidriers.

Aquests, per a les dites ocasions, representaren un carro triomfal en el qual hi havia instal·lat un forn de vidre on, durant la volta del seguici, es fabricaven tot tipus de peces que eren llançades al públic assistent.

Encara a finals del XIX, hi havia una fàbrica al carrer del Forn del Vidre de València, on es produïen diversos objectes, entre els quals destaquen els típics barrals.

Informació basada en el llibre "Temes d'etnografia valenciana. Serie dirigida per Joan F. Mira.

por Vicent Català

Restaurador de muebles

Tel: 96 579 0850